

UNITAT D'IGUALTAT

VNIVERSITAT D VALÈNCIA

Composició per sexe del Claustre

de la Universitat de Valencia

2012

València, 2012

En aplicació de la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, per la qual es modifica la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats; es creen les Unitats d'Igualtat, per *“desenvolupar funcions relacionades amb el principi d'igualtat entre dones i homes”*¹.

L'Observatori d'Igualtat, part integrant de la Unitat d'Igualtat de la Universitat de València, té per objectiu fer visibles les desigualtats entre dones i homes a l'àmbit universitari, i denunciar-les mitjançant la publicació de microinformes, que són estudis de dimensions reduïdes que permeten una aproximació a temes específics amb perspectiva de gènere; com el que ara ens ocupa.

Entre les actuacions que es fixava al cinquè eix del I Pla d'Igualtat de la Universitat de València, la Unitat d'Igualtat vetlarà per promoure les condicions favorables per aconseguir una presència equilibrada en els òrgans de representació i govern. La Unitat, i en conseqüència, l'Observatori, realitzaran, d'acord amb l'epígraf 9.1.1, *“estudis per detectar els obstacles subjectius i objectius que impedeixen o dificulten la incorporació de les dones als òrgans de presa de decisions”*.²

L'objectiu d'aquest microinforme serà donar compte de la composició per sexe del Claustre per al curs 2011-2012.

Segons l'article 81 dels Estatuts de la Universitat de València³, el Claustre és el màxim òrgan de representació de la Universitat, format pel rector o la rectora, que el presideix; el secretari o secretària general, que ho és del Claustre; el gerent o la gerenta i per tres-cents membres elegits d'acord amb la següent distribució:

- a) cent cinquanta-tres membres del professorat funcionari doctor i trenta-vuit membres del personal docent i investigador no funcionari o no doctor, elegits per tot el personal docent i investigador;
- b) setanta-cinc membres elegits pels estudiants i les estudiantes entre aquests;
- c) trenta membres elegits pel personal d'administració i serveis i entre aquests;
- d) i quatre membres elegits pels becaris i les becàries d'investigació i entre aquests.

Els vicerectors, les vicerectores, els vicesecretaris i les vicesecretàries generals formen part del Claustre, amb veu i sense vot (llevat que tinguen la condició de representants en el Claustre).

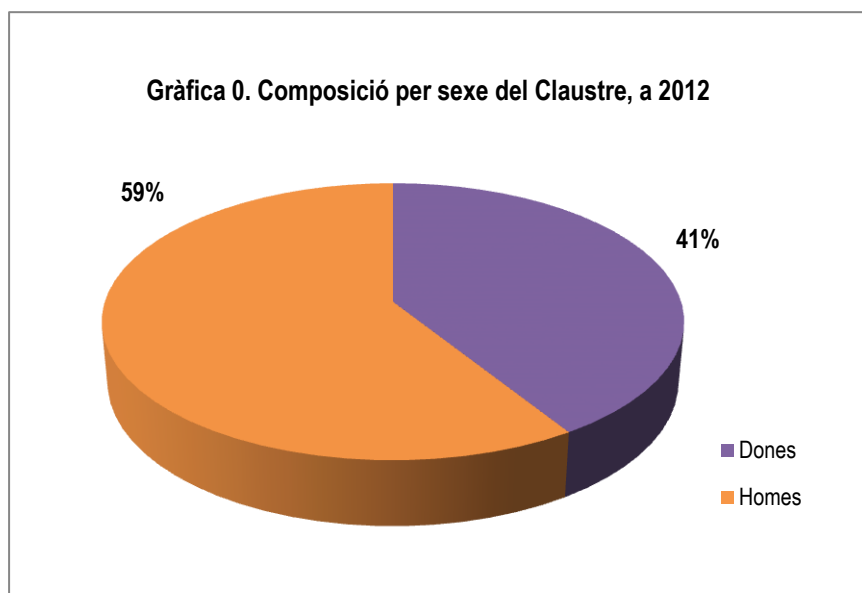
¹ Disposició addicional duodècima de la Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril (<http://www.boe.es/boe/dias/2007/04/13/pdfs/A16241-16260.pdf>)

² Pla d'Igualtat (http://www.uv.es/igualtat/PLA_val.pdf)

³ Estatuts de la Universitat de València, 2006 (<http://www.uv.es/=sgeneral/Reglamentacio/Doc/estatutsUV%282006%29.pdf>)

La composició per sexe del Claustre

La composició del Claustre per sexe, en termes globals, a 2012, és la següent:

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral, de la UVEG

La distribució per sexe del Claustre de la Universitat de València respecta el principi d'equilibri del 40% i 60% que marca la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat efectiva entre dones i homes. I tenint en compte la categoria professional i el sexe dels claustrals, la distribució seria la següent:

Taula 1. Composició del Claustre per sexe i categoria professional, a 2012

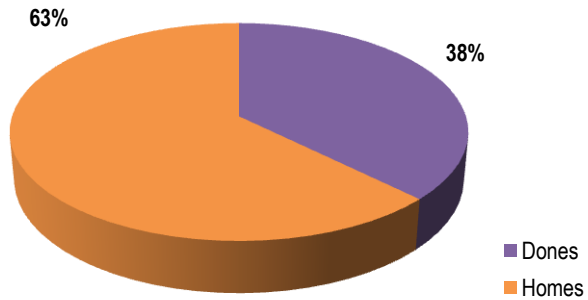
Categories professionals	Dones		Homes		TOTALS
	Absoluts	%	Absoluts	%	
DVP	57	38%	95	63%	152
PAS	13	43%	17	57%	30
EST	32	43%	43	57%	75
PIF	1	25%	3	75%	4
NDoVP	16	59%	11	41%	27
PISC	0	0%	1	100%	1
TOTALS	119	41%	170	59%	289

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral, de la UVEG

Nota: DVP: Doctor amb Vinculació Permanent; PAS: Personal d'Administració i Serveis; EST: Estudiants i Estudiantes; PIF: Personal Investigador en Formació; NDoVP: No Doctor amb Vinculació Permanent y PISC, Personal d'Instituciones Sanitàries Concertades.

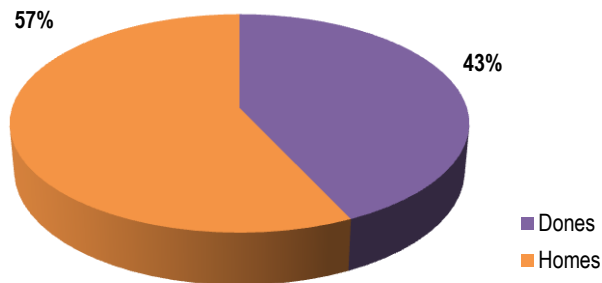
Representació gràfica de la composició per sexe i categoria professional del Claustre, a 2012

Gràfica 1. Composició de Doctor amb Vinculació Permanent (DVP) per sexe al Claustre, a 2012

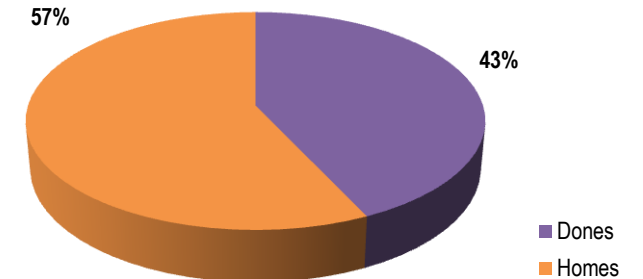
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral, de la UVEG

Gràfica 2. Composició de Personal d'Administració i Serveris (PAS) per sexe al Claustre, a 2012

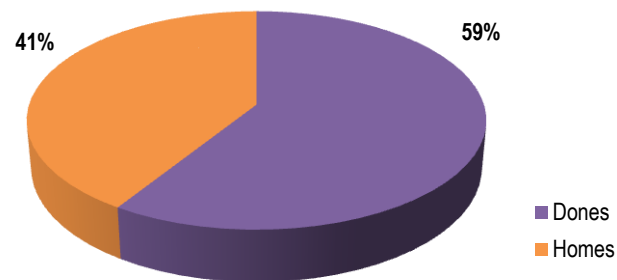
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral, de la UVEG

Gràfica 3. Composició d'estudiants i estudiantes (EST) per sexe al Claustre, a 2012

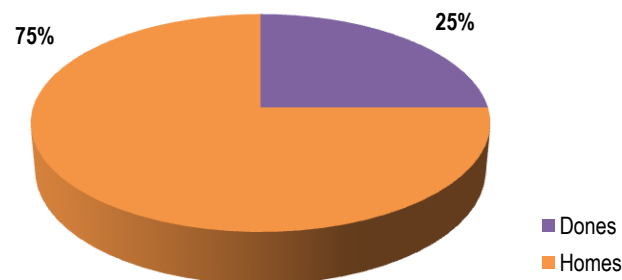
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral, de la UVEG

Gràfica 4. Composició de No Doctor amb Vinculació Permanent (NDoVP) per sexe al Claustre, a 2012

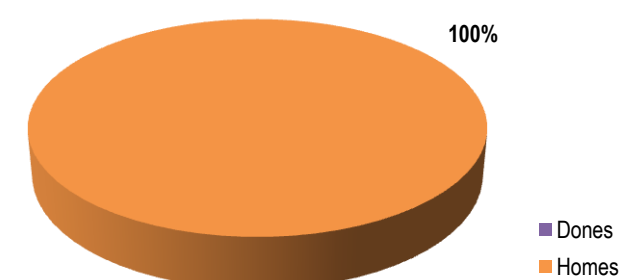
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral, de la UVEG

Gràfica 5. Composició de Personal Investigador en Formació (PIF) per sexe al Claustre, a 2012

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral, de la UVE

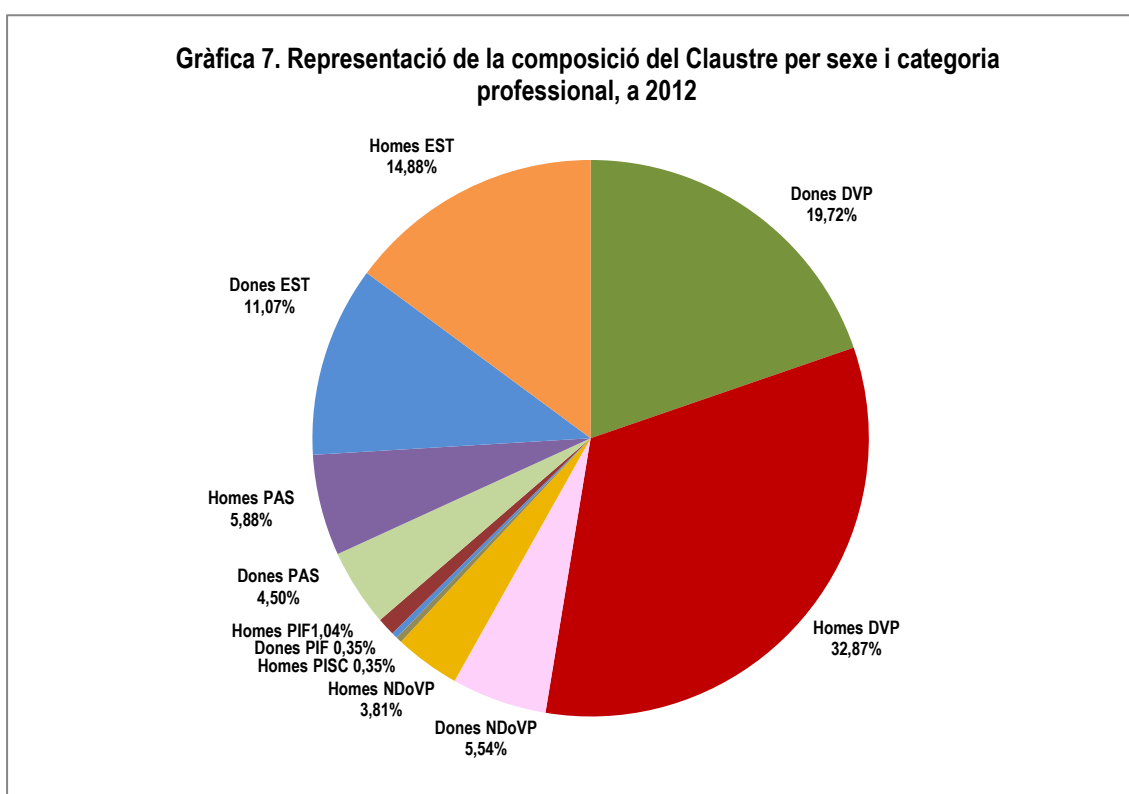
Gràfica 6. Composició de Personal d'Institucions Sanitàries Concertades (PISC) per sexe al Claustre, a 2012

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral, de la UVEG

Les gràfiques anteriors il·lustren l'equilibri existent al Claustre de la Universitat de València, a 2012. Tot i que a la majoria de categories (amb l'excepció del PIF i el PISC) es respecta el principi d'equilibri del 40% i 60% que marca la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat efectiva entre dones i homes; les dones són minoria a tots els grups professionals amb l'excepció del grup de No Doctor amb Vinculació Permanent (NDoVP); representant en aquest cas vora el 60% dels membres.

Per altra banda, la distribució per sexe i categoria professional respecte al total del Claustre quedaria il·lustrada de la següent manera:

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral, de la UVEG

El que ens mostra la gràfica anterior és que la categoria de Doctor/-a amb Vinculació Permanent (DVP) representa més del 50% del Claustre⁴ (i junt amb la figura del No Doctor/-a amb Vinculació Permanent (NDoVP), vora el 60%); seguit dels representants dels estudiants i estudiantes (EST), que representen vora el 25%; el Personal d'Administració i Serveis (PAS), un 10% i la resta, un 2%.

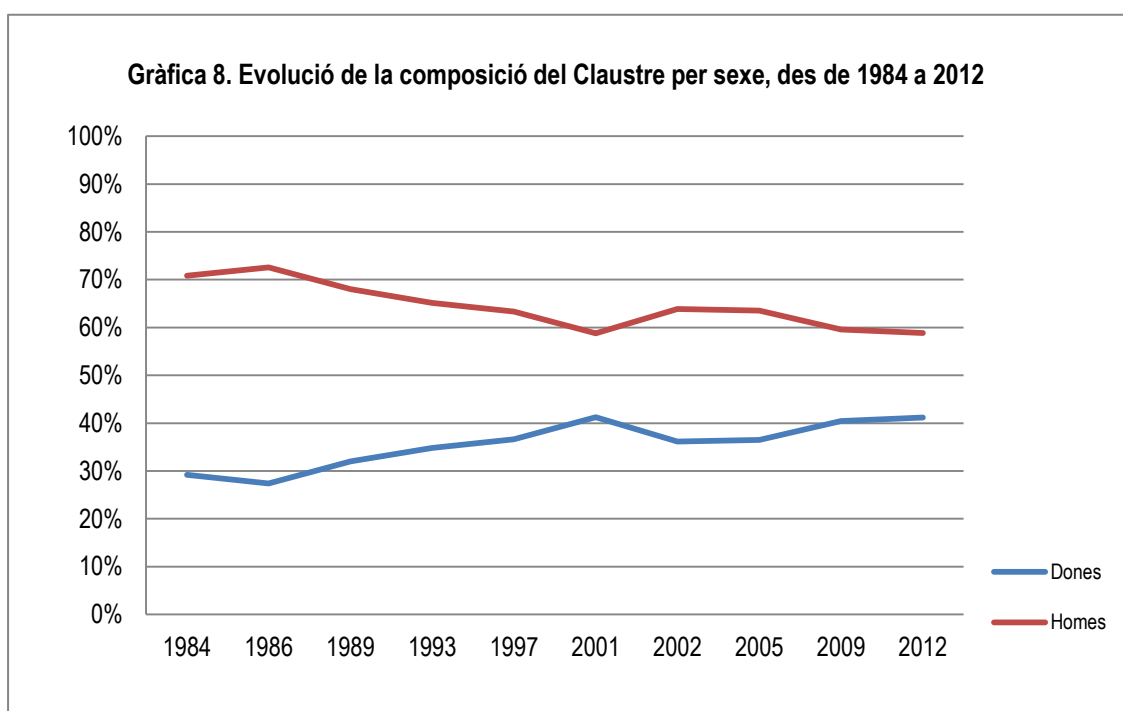
Per aquesta raó, donat el pes diferencial de cadascuna d'aquestes categories, cal que les analitzem una per una, i també la seua evolució en el temps, abans de poder arribar a cap conclusió.

⁴ "En todo caso, la mayoría de sus miembros serán profesoras doctores con vinculación permanente a la universidad", segons l'article 16.3 de la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats, modificada per la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril. La normativa completa es pot consultar al Servei de Recursos Humans (PDI) de la Universitat de València. Accessible en: http://www.uv.es/pdi/Nmva_profV.htm

Evolució de la composició del Claustre per sexe

Per analitzar la composició actual del màxim òrgan de representació de la Universitat que és el Claustre en relació al principi d'equilibri fixat per la Llei, considerarem l'evolució al llarg del temps de la seua distribució per sexe a partir de 1984 –any que marca l' inici de la democratització del sistema superior d'ensenyança.

La següent gràfica mostra l'evolució a la composició per sexe del Claustre des de 1984 fins a l'actualitat:

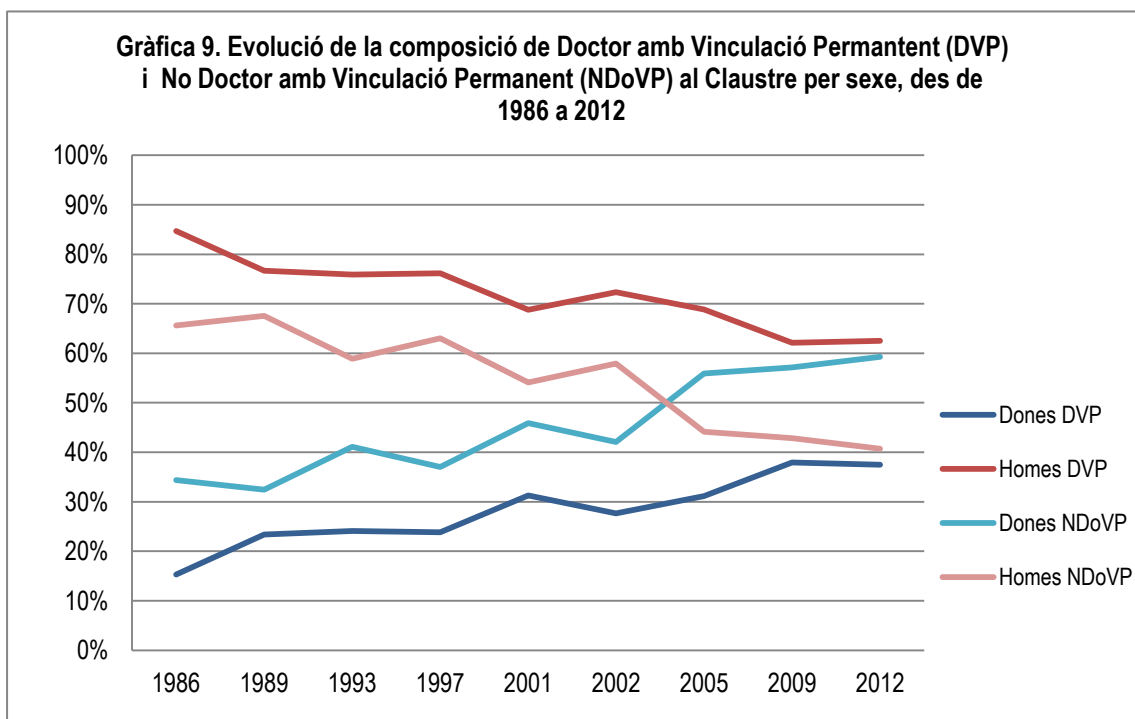
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral, de la UVEG

Tal i com mostra la gràfica, la distància percentual entre homes i dones s'ha reduït en un 25%, des de 1984 a 2012; com a conseqüència de la seua tendència a l'alça pel que fa al nombre de dones al Claustre de la Universitat, la presència de les quals ha augmentat en un 12%.

Actualment el Claustre presenta la composició més paritària de la seua història (amb un 41,18% de dones i un 58,82% de homes), a partir de la nova distribució que determinen els Estatus de 2006. No obstant, no és sinó al analitzar una per una l'evolució de les diferents categories professionals, quan constatem tendències divergents.

Evolució de la composició del Claustre per sexe i categoria professional

La més rellevant d'aquestes diferents tendències surt de comparar l'evolució del DVP i el NDoVP, tal i com il·lustra la gràfica següent:

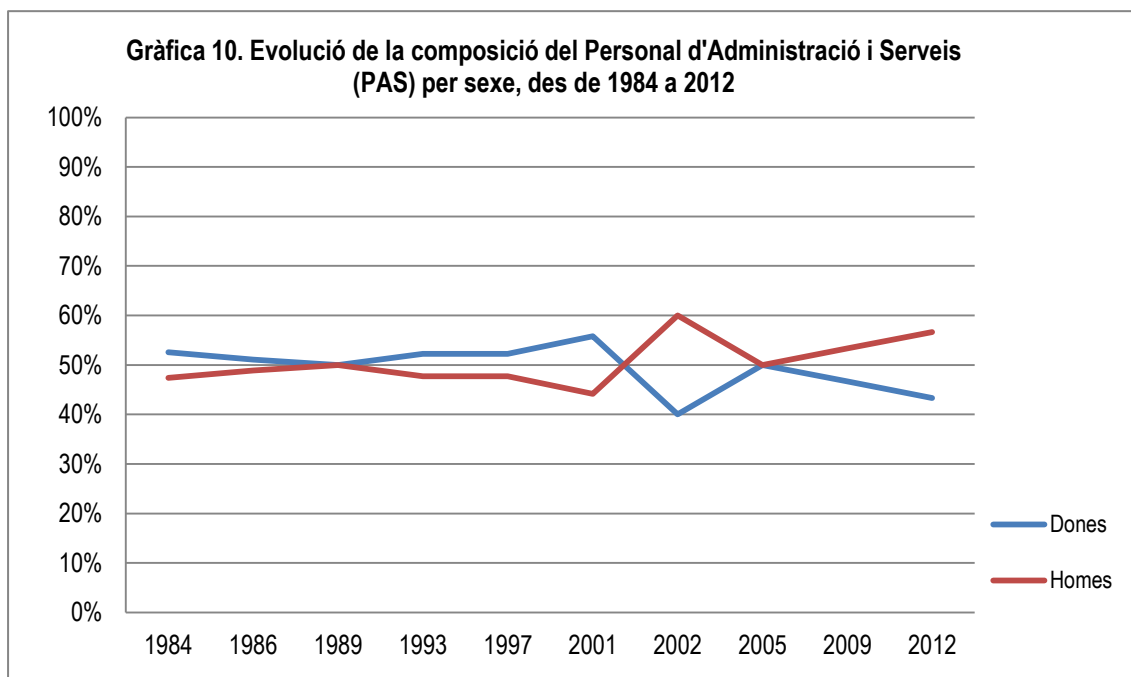
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral, de la UVEG

Nota: A aquest gràfic hem analitzat l'evolució des de 1986, perquè les dades de 1984 agrupaven el PDI no funcionari i el funcionari.

Com podem veure, la gràfica 9 mostra l'evolució per sexe del Personal Docent i Investigador, funcionari i no funcionari; i com des de 2005, les dones NDoVP han aconseguit representar més del 50% del total, fins als valors actuals del 60%. No ocorre el mateix a la categoria de DVP: tot i que les dones han augmentat la seua presència vora un 22%, encara son minoria al Claustre (amb una distància d'un 25% que les separa dels homes).

A l'actualitat, parlem d'un 37,50% de dones DVP, i d'un 62,50% d'homes DVP; mentre que les dones NDoVP representen el 59,26%, i els homes, el 40,74%. Xifres, aquestes, que respecten el principi d'igualtat que fixa la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat efectiva entre dones i homes.

També és important analitzar la trajectòria del Personal d'Administració i Serveis (PAS), que és el que fa la gràfica 10, que mostra l'evolució de la composició del PAS per sexe al Claustre, des de 1986 a 2012:

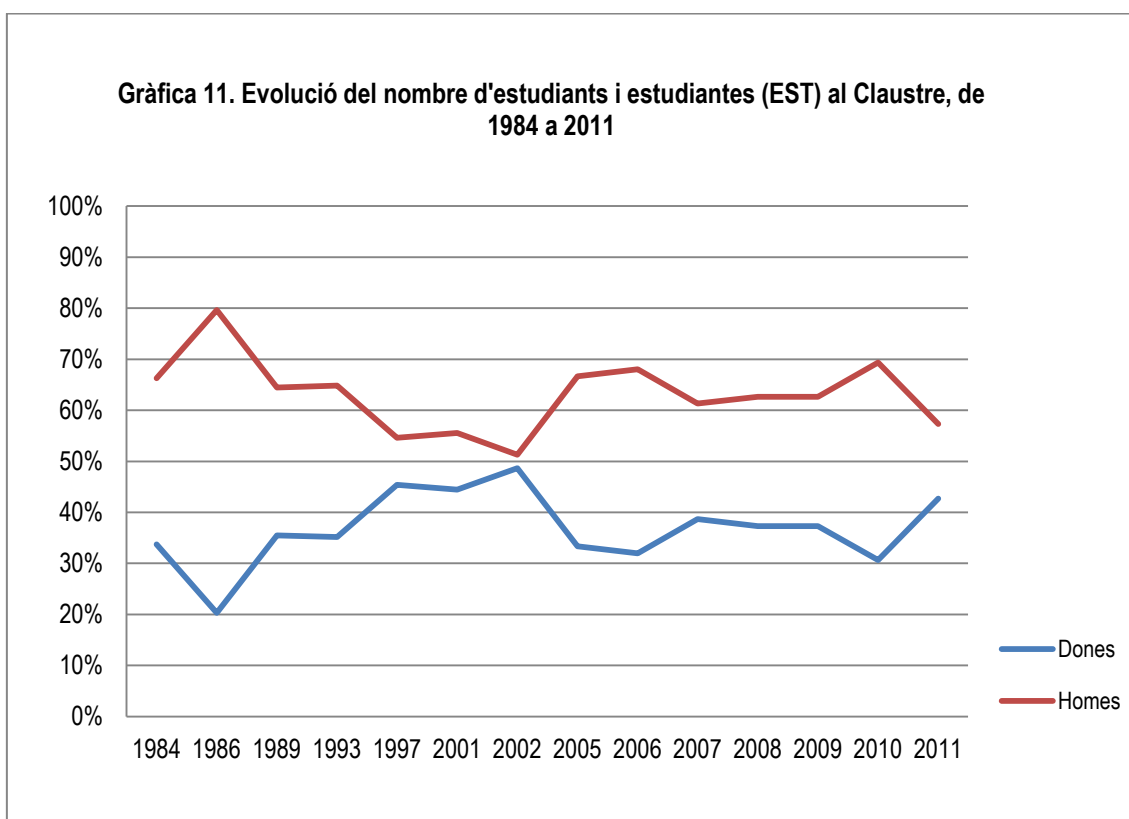
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral, de la UVEG

El que mostra aquest diagrama de tiores és que la categoria de PAS és la més paritària de tot el Claustre, ja que des de 1984 presenta xifres que oscil·len entre el 40% i el 60%. A l'actualitat, comptem amb un 43,33% de dones i un 56,67% de homes al PAS, però, no cal oblidar que les dones han sigut majoria en aquesta categoria fins a 2002, any en el que la presència femenina al Claustre va caure vora un 15%.

L'evolució al llarg del temps ha arribat a invertir els percentatges de homes i dones, de manera que a l'actualitat els homes són majoria a la categoria de PAS; fenomen que no deixa de sorprendre ja que les dones representen el 65,59% del PAS a 2011, segons dades del Servei d'Anàlisi i Planificació⁵.

⁵ Servei d'Anàlisi i Planificació (2011): *Recull de Dades estadístiques. Curs 10-11*, Universitat de València, pág. 133

Per últim⁶, també volem assenyalar l'evolució del nombre d'estudiants i estudiantes al Claustre de la Universitat, el mandat dels quals és anual⁷. La següent taula recull aquesta trajectòria:

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral, de la UVEG

Nota: En aquest cas, presentem l'evolució del nombre d'estudiants i estudiantes des de 1984 a 2011, any de les darreres eleccions dels representants al Claustre.

L'interessant d'aquest diagrama de tises és veure com la distància pel que fa al nombre d'estudiants i estudiantes ha variat molt al llarg del temps, produint-se dos moments claus: a 2002 i a l'actualitat, que denoten una aposta clara per la paritat. Tot i això, les estudiantes no han arribat mai a superar més del 50% al Claustre de la Universitat –tot i representar el 59,26% del col·lectiu a la Universitat de València⁸.

A grans trets, podríem dir que aquest recorregut pareix apuntar a una tendència cap a un major equilibri de gènere pel que fa al nombre d'estudiants i estudiantes al Claustre de la Universitat de València.

⁶ Hem obviat a l'anàlisi les categories professionals (PIF i PISC) ja que són figures molt recents (presents al Claustre des de 2005) i amb efectius molt reduïts (5 persones a 2012). Tot i això, no cal no perdre de vista la masculinització del PISC (un home des de 2005); o el canvi de tendència actual pel que fa al PIF, que mostrava una representació paritària al seu inici, però que a 2012 mostra un 75% de homes i un 25% de dones.

⁷ Per falta de dades no s'ha pogut treballar any per any des de 1984, pel que soles compten en les dades any per any des de 2005 fins a l'actualitat.

⁸ Servei d'Anàlisi i Planificació (2011): *Recull de Dades estadístiques. Curs 10-11*, Universitat de València, pág. 9

Conclusions

A partir dels resultats obtinguts, podem extraure una sèrie de conclusions, tant des d'una perspectiva sincrònica com diacrònica:

1. La composició del Claustre de la Universitat de València a 2012, en termes globals, respecta el principi d'igualtat fixat per la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat efectiva entre dones i homes, amb un 58,82% d'homes i un 41,18% de dones.
2. L'evolució, en termes globals, de la distribució per sexe del Claustre des de 1984 a 2012 mostra que l'actual és la més paritària de tota la seua història, amb 119 dones i 170 homes.
3. No obstant, tenint en compte la categoria professional, hi constatem tendències divergents:
 - 3.1 Tot i que la categoria de Personal d'Administració i Serveis (PAS) presenta, ja des de 1984, xifres que oscil·len entre el 40% i el 60%, a 2012 el Claustre conta amb una de les composicions amb menys nombre de dones (vora un 43% del total de PAS).
 - 3.2 Per altra banda, encara que al grup de Personal Docent i Investigador les dones han aconseguit augmentar la seua presència vora un 25%, no és sinó a la categoria de NDoVP on han aconseguit representar més del 50% del total (un 60%, a 2012), tot continuant sent minoria al DVP (a l'actualitat representen un 37,50%).
 - 3.3 Les darreres eleccions a representants dels estudiants i estudiantes (EST) al Claustre de 24 de novembre de 2011 donaren lloc a una de les composicions més equilibrades de l'alumnat, amb un 42,67% de dones i un 57,33% de homes.
4. En conclusió, podem dir que, tot i l'esforç cap a la paritat, les dones han estat i continuen sent minoria al màxim òrgan de representació de la Universitat de València que és el Claustre.